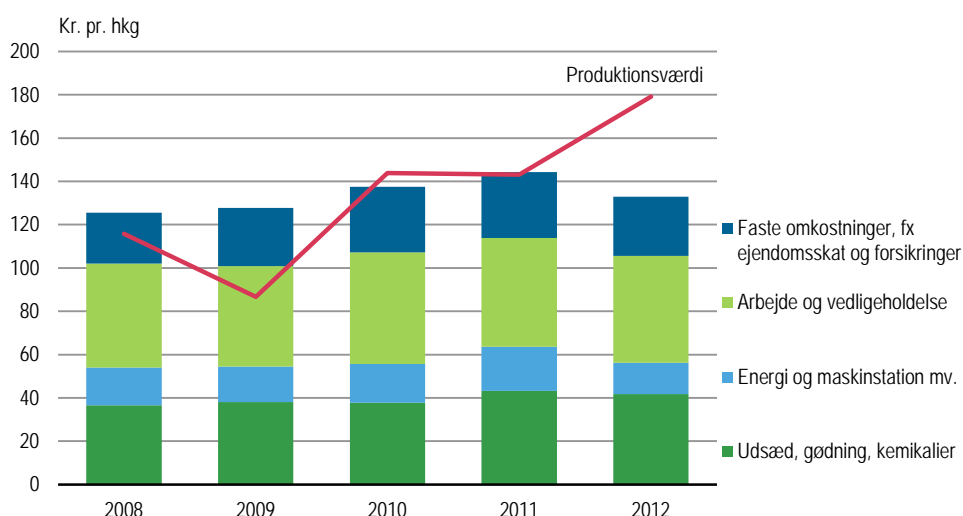

Overskud for hvede

Produktionsgrenen konventionel *hvede* gav et overskud (jordrente) på 46 kr. pr. hkg, dvs. hektokilo eller 100 kilogram, i 2012 i modsætning til årene 2008-2011, hvor der enten var underskud, eller overskuddet var tæt på nul. Værdien af kerne og halm mv. steg til 179 kr. pr. hkg, hvilket især skyldes, at hvedepriisen steg til 169 kr. pr. hkg mod 132 kr. i 2011. De variable omkostninger var 106 kr. pr. hkg, mens der var faste omkostninger på 27 kr. i 2012. Det var mindre end i 2011 som følge af højere udbytte pr. ha.

Produktionsværdi og omkostninger for konventionel hvede

Anm.: Overskud (jordrente) findes ved at trække omkostningerne fra produktionsværdien

Markant højere lønningsevne i 2012 for hvede

Overskuddet for konventionel *hvede* kan omregnes til en lønningsevne på 308 kr. pr. arbejdstime sammenlignet med -8 kr. i 2011. Inden for den øvrige konventionelle planteavl var der højere lønningsevne pr. time for *kartofler* med 427 kr., mens lønningsevnen var lavere pr. time med 69 kr. for *raps* og 174 kr. for *sukkerøer*. For *økologisk korn* under ét indgik miljøtilskud med 876 kr. pr. ha i produktionsværdien, og lønningsevnen pr. time blev 92 kr. i 2012.

Overskud på 35 kr. pr. slagtesvin

Nettooverskuddet i produktionsgrenen *slagtesvin* blev 35 kr. pr. svin ud af en produktionsværdi på 580 kr. Overskuddet varierede fra 58 kr. på bedrifter med mere end 10.000 producerede slagtesvin til et mindre underskud på bedrifter med under 5.000 producerede. For *søer* og *30 kg grise* var der nettounderskud i 2012.

Højere lønningsevne for konventionel mælk

Nettooverskuddet blev på 1.675 kr. pr. årsko for konventionelle *malkekøer* og 753 kr. for *økologiske malkekøer*. I årene 2008-2011 har overskuddet ellers været større for økologer end for konventionelle. Overskuddet svarede til en lønningsevne på 261 kr. pr. time for de konventionelle producenter og 209 kr. for økologerne.

Mink overgår alt

Pelsdyr havde en produktionsværdi på 2.806 kr. pr. avlstæve, hvoraf 1.295 kr. var nettooverskud, hvilket svarede til en aflønning af de anvendte arbejdstimer på 924 kr. pr. time. Prisen pr. skind steg 27 pct. til 522 kr. Endelig blev lønningsevnen pr. time 232 kr. for *slagtekyllinger*.

Produktionsgrene planteavl: Gennemsnitligt dækningsbidrag og jordrente (nettooverskud). 2012

	Konventionel drift						Øko. drift
	Hvede	Vårbyg	Vinterbyg	Raps	Kartofler ¹	Sukkerroer	Korn
Areal, ha pr. bedrift	65	46	23	28	18	40	64
Høstudbytte, hkg pr. ha	75	55	62	37	304	125	39
Pris, kr. pr. hkg	169	165	162	347	167	168	225
Arbejdsindsats, timer pr. ha	10	10	13	12	46	19	13
	kr. pr. ha						
A Produktionsværdi	13 440	9 808	10 668	12 765	47 280	20 928	10 240
Heraf miljøtilskud	18	21	14	22	30	14	876
Omkostninger I	4 222	3 884	3 782	5 851	15 912	9 283	3 267
C=A-B Dækningsbidrag I	9 218	5 923	6 886	6 913	31 368	11 644	6 973
D Omkostninger II	3 689	3 767	4 447	4 030	14 492	6 561	3 896
Heraf: Arbejdskraft	1 681	1 773	2 220	2 102	8 362	3 305	2 173
Heraf: Inventar	2 007	1 995	2 227	1 927	6 131	3 256	1 722
E Omkostninger III	2 061	1 983	2 022	2 000	3 664	2 731	2 119
F=B+D+E Omkostninger i alt	9 972	9 635	10 252	11 881	34 069	18 576	9 281
G=A-F Jordrente	3 468	173	416	883	13 211	2 352	959
Lønningsevne pr. time	308	-14	39	69	427	174	92

¹ Dækker spisekartofler. Tal for produktionsgrenen *Industrikartofler* findes i Statistikbanken.

Produktionsgrene husdyr: Gennemsnitligt dækningsbidrag og nettooverskud. 2012

	Konventionel drift			Øko. drift	Konventionel drift		
	Søer	30 kg grise	Slagtesvin	Malkekøer	Slagtekyllinger	Pelsdyr	
Mælk, kg EKM ¹ pr. årsko	•	•	•	8 968	8 173	•	•
Pris, kr. pr. 100 kg EKM ¹	•	•	•	253	297	•	•
Pris, kr. pr. solgt dyr/100 kyllinger/skind	239	416	993	•	•	1 450	522
Arbejdsindsats, timer pr. årsvyr	8	7	18	19	18	3	2
	kr. pr. årsvyr						
A Produktionsværdi	6 916	17 732	57 972	23 162	24 995	11 825	2 806
B Omkostninger I	4 412	13 576	43 981	13 547	16 698	10 138	856
Heraf: Foder	3 042	11 640	39 906	10 278	12 677	9 329	617
C Omkostninger II og III	2 603	4 794	10 536	7 940	7 543	1 530	655
Heraf: Arbejdskraft	1 292	1 192	3 149	3 249	2 934	503	313
D=A-B-C Nettooverskud	-98	-638	3 455	1 675	753	158	1 295
Lønningsevne pr. time	154	80	368	261	209	232	924

Anm.: Enheden for produktionsgrenene *30 kg grise* og *slagtesvin* er 100 producerede dyr, mens *slagtekyllinger* er for 1.000 producerede dyr.

¹ EKM er en forkortelse for Energi Korrigeret Mælk, dvs. al mælk er omregnet til samme fedt- og proteinprocent.

Mere information: Se mere om landbrugets produktionsgrene i Statistikbanken på www.dst.dk/stattabel/1408 og i publikationen *Økonomien i landbrugets produktionsgrene 2012*.

Kilder og metoder: Udgangspunktet er landbrugsregnskaber, hvor arbejdsindsatsen mindst svarer til et årsværk (= 1.665 timer). I det enkelte regnskab er indsatsfaktorer, bruttoudbytte og omkostninger fordelt på produktionsgrene på grundlag dels af regnskabets oplysninger om areal og dyrehold og dels særligt udarbejdede nøgletal. Nøgletallene er beregnet af Institut for Fødevare- og Ressourceøkonomi. Se flere oplysninger om opgørelsesmetoden på www.dst.dk/kvalitetsdeklaration/142388.

Begreber: Produktionsværdi: Den samlede værdi af produktionen inklusive intern omsætning.

Omkostninger I: Variable omkostninger, fx udsæd, gødning og foder.

Omkostninger II: Delvis variable omkostninger, fx arbejdsindsats.

Omkostninger III: Faste omkostninger, fx ejendomsskat og afskrivning på bygninger.

Jordrente: Beløb til forrentning af jordkapitalen efter øvrige produktionsfaktorer er aflønnet.

Nettooverskud: Overskud, når alle produktionsfaktorer er aflønnet.

Lønningsevne kr. pr. time: Et sammenligneligt resultatmål produktionsgrenene imellem. For planteavl beregnet som jordrente - beregnet jordomkostning + omkostning til arbejdskraft. For husdyr beregnet som nettooverskud + omkostning til arbejdskraft.

Næste offentliggørelse: *Økonomien i landbrugets produktionsgrene 2013* udkommer uge 49 i 2014.

Henvendelse: Henrik Bolding Pedersen, tlf. 39 17 33 15, hpe@dst.dk.